

„Stajerc“ izhaja vsaki pelek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopije štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 30.

V Ptujju v nedeljo dne 30. avgusta 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Na vseh straneh velike zmage proti Rusom, Francozom in Srbom. — Avstro-Ogrska napove i Japonski vojno. — Nemška vojska maršira proti Parizu. — Ruski bojni načrt popolnoma ponesrečil. — Živela zveza Avstrije in Nemčije!

Zmaga! Zmaga! Kakor vihar doni po vsem svetu, da se je nemškemu in avstro-ogrskemu orožju doslej posrečilo, doseči celo vrsto važnih in pomembnih zmag. Na Srbskem je naša armada vkljub najtežavnjšim razmeram prekorčila meje, zavrnila več srbskih in črnogorskih napadov in zavzela celo vrsto važnih postojank. Na Ruskem se je živahno napredovanje našega vojaštva z velikimi uspehi nadaljevalo in tudi prav imenitne uspehe doseglo. Pri Krasniku je avstro-ogrška vojska v tridnevni bitki v težkem in krvavem boju docela premagala dva kora veliko rusko armado. Ali tudi v raznih drugih bitkah je naše junaško orožje dokazalo, da se sovražnik ne more uspešno z njim meriti.

Naravnost krasne uspehe pa so dosegli z nami zvezani Nemci. Med trdnjavo Metz, in vogeškemu gorovju razvila se je velikanska bitka med nemško in francosko armado, pri kateri je bilo več kot en milijon vojaštva udeleženo. Ta bitka je končala s popolnim porazom Francozov. Nemci so več kot 20.000 Francozov vjeli in jim odvzeli tudi 150 kanonov. Tudi na raznih drugih straneh so Nemci Francoze odločilno premagali. V Belgiji posrečilo se jim je poleg Lütticha zavzeli tudi prestolico Brüssel in velikansko trdnjavo Namur. Pred nemškimi kanoni razpade tudi najmočnejša trdnjava kakor papirnata stena. Nemška vojska je v naglem maršu proti Parizu, kjer se boj, da izbruhne vsaki hip revolucija. Povsod torej zmage in zopet zmage!

Medtem se razširja vojska tudi še v druge svetovne dele. Japonska je gotovo že obžalovala, da se je vsedla na angleški lim. Kajti Severna Amerika, stara sovražnica Japonske, pričinja nastopati proti Japonski in Angliji. Istotako spravljajo Turčija, Rumunska in Bulgarija svoje

armade na noge. Kajti veliki boj za Konstantinopol se je pričel . . .

Tako stoji torej položaj v tej velikanski borbi za nas in naše zaveznike ugoden. Bog je z nami!

Naš meč naj domovino brani,
pravičnost je na naši strani!
V boju mi smo vedno prvi, —
ves svet naj potopi se v krvi,
s plameni svet opustošite,
Avstrije pa ne razrušite!

* * *

30 srbskih bataljonov poraženih.

Dunaj, 22. avgusta. (Koresp. urad.) Na južnovzhodnem bojišču, vzhodno od Višegrada-Rudo, je bilo po trdem boju na celi črti poraženih krog 30 srbskih bataljonov s številno gorsko, poljsko in težko artiljerijo. (Višegrad leži v Bosni v bližini srbskega Vardišta blizu Drine.)

Ruski napad proti Bukovini zavrjen.

Kb. Dunaj, 25. avgusta. — Uradno se poroča: Napad okoli 20.000 Rusov, obstoječ vočinoma iz konjenice, proti meji Bukovine, se je pri Nowosielici popolnoma zavrnil. Sovražniku se je odvzelo več sto vjetih. Na preneglem begu pustili so sovražniki mnogo vojnega orožja na bojišču.

Združena ofenziva proti Rusiji.

Kb. Dunaj, 25. avgusta. — Uradno se poroča: Ofenziva (napredovanje) naših vojakov ob obeh obalah reke Weixl gre nepretrgano naprej. Vzhodno te reke je naše vojaštvo v zvezi z nemškim vojaštvom z malimi boji Lisagoro prekoračilo in je včeraj Kamjeno reko med Kielcom in Nadom doseglo. Na vzhodu je naše zmagovito napre-

dujoče vojaštvo dne 23. avgusta pri Krasniku na poti v Lublin močno skupino dveh ruskih kôrpov nazaj vrglo. Več kot tisoč Rusov, med njimi mnogo oficirjev padlo je neranjenih v naše roke. Pridobilo se je tudi večje število mašinskih strojev, zastav in kanonov.

Pogumni letalni stroj.

Kb. Dunaj, 25. avgusta. — Letalni stroj v Lütte-Lanz“ prišel je trikrat v sovražni ogenj, brez da bi mu to škodovalo. Bil je 13 ur v zraku. V bližini Ivangrada so ga Rusi z grozovitim ognjem sprejeli. Južno-vzhodno od Lublina obstreljevala ga je infanterija in artiljerija obeh strani, 25 puškinih krogelj predrlo je zadnjo plinsko celico. Ruski šrapneli pa so leteli daleč mimo letalnega stroja. Kos šrapnela padel je v gondolo, brez da bi napravil škodo. Poškodovanje balona se je spotoma popravilo. Zapovednik balona napravil je mnogo važnih opazovanj. Moštvo letalnega stroja ostalo je neranjeno. V glavnem kvartirju sprejeli so moštvo z velikim navdušenjem.

Hrabrost naših čet in velikanske izgube Srbov.

Sarajevo, 23. avgusta. (Kor. urad.) Sem došli ranjenci pripovedujejo, da so se za nas zmagoviti boji pri Višegradu — Rudi vršili z veliko trdovratnostjo in ogorčenjem. Naše čete, ki so se bile hrabro in z občudovanja vredno bravuro, so zadale sovražniku velikanske izgube. Iz dejstva, da so samo za eno utrdbo našli 500 mrtvih Srbov, lahko sklepamo, da so bile srbske izgube velikanske. Da so bile tudi naše izgube znatne, je prepisovati veliki drznosti in preziranjju smrti, s katerim so se vrgle naše čete na sovražnika. Častniki pripovedujejo, da naših vojakov ni mogoče zadrževati in da jim je bajonetni nasok najboljši način boja.

Kaj pripovedujejo naši ranjenci iz srbskega bojišča.

Ko so pripeljali v Zagreb ranjence, je stopil k podmaršalu Scheure neki oficir in mu izročil magacin, v katerem je bilo še štiri patronov. Pripovedoval je, da je bil na patrolji iz zasede obstreljevan, da je padel in videl na prsih bajonet. Hitro je potegnol revolver in je napadalca ustrelil. Za spomin je vzel magacin seboj. — Neki drugi ranjenec je poročal, kako junaško so se držali Varaždinci, ki so vrgli z jurišem sovražnika z velikimi izgubami iz njegovih utrjenih postojank in ki so nato sami zavzeli za nadaljne operacije važno mesto. — Vsi ranjenci pa poročajo, kako nečloveško se je zadržalo srbsko prebivalstvo, ki prosi iz prva milosti in ki je naši zato puste pri miru, dobroto pa vrača z napadi iz zasede. Naši vojaki zato srbskemu vojaštvu ničesar ne verujejo in najstrožje nastopajo proti krivcem. A ne samo civilno prebivalstvo, tudi srbska redna vojska je zakrivila v boju največje krutosti. Ne spoštujejo Rdečega križa, v njih vrstah se borijo komitaši, kar sklepajo iz dejstva, ker je bilo več naših vojakov ranjenih s krogliami iz starih ruskih pušk; take puške pa imajo ravno srbski komitaši. Ranjenci pripovedujejo skoraj vsi, da Srbi prav slabo streljajo. Srbska artiljerija proti naši tudi nima nobene moči. Iz poročil ranjencev se tudi sklepa, da so se pri Loznici nahajale močne srbske čete, ki so se zbirale v Valjevu. Srbske izgube so bile dozdej mnogo večje nego naše. Ranjence vlačijo seboj, kadar se umikajo. Mnogo Srbov je bilo vjetih; odpeljali so jih v notranjost monarhije. Ranjeni oficirji pripovedujejo mnogo podrobnosti iz bojev ob Drini, ki pa se jih še ne sme v javnosti zglasiti. Na vsak način dokazujejo vse te pripovedke, da so bile vse avstrijske operacije v Srbiji doslej uspešne.

„Zenta“.

Dunaj, 23. avgusta. (Kor. urad.) Glasom oficijalnega obvestila iz Cetinja, se je z Nj. Velič. Ladje „Zenta“, ki se je 16. avgusta v boju s francoskim brodovjem baje potopila, rešilo 14 štabnih oseb in 170 oseb moštva, med temi 50 ranjencev, na črnogorska tla. Imena rešence so objavljena za bližnji čas in se bodo potem objavila. Vsa druga, v inozemskem časopisju sicer razširjena poročila o izgubah c. kr. vojne mornarice, ki so baje v zvezah s pomorskimi boji ob Adriji, so popolnoma izmišljena.

Junaštvo križarke „Zente“.

Dunaj, 23. avgusta. (Kor. urad.) V zvezi s poročilom c. kr. koresp. urada o smeli križarki „Zenti“, se privatno javlja korespondenci Wilhelm:

Navdahnjena Tegetthoffovega duha, si je ta orehova lupina upala v odprtem morju se spustiti v boj z morda 50kratno premočjo in se je trudila, zadati sovražniku, dasi je imela pred očmi gotov pogin, čim največ škode. To se je, kakor se zdi, smeli križarki in njeni junaški posadki tudi posrečilo. Tudi francoskim ladjam je vrla „Zenta“ povzročila znato škodo, dasi se veličina te škode niti približno ne da določiti. Okrog 150 mož, ki so se rešili na črnogorsko obrežje, je pač prišlo v črnogorsko vojno vjetništvo. Tudi francoske oklopnice so gotovo rešile del „Zentine“ posadke. Po mednarodni pogodbi morajo mornarice v najkrajšem času objaviti imena onih, ki so bili rešeni. V zgodovini našega brodovja neminljiv čin izpričuje, kakšen duh navdaja našo mornarico.

Zadnja vest o parniku „Zenta“.

K. B. Dunaj, 25. avgusta. — Listi poročajo: Ko je francoska mornarica opazila našo križarko „Zenta“ in je tudi naš komandant

opazil, da se sme častno nazaj vrniti, napravil je sledeče radiotelegrafično poročilo: „Sprejemem boj s sovražno flotiljo. Ta sovražna flotilja, s katero je pričela „Zenta“ boj, obstoji iz 16 velikih križark in 12 malih bark.“ — Ta radiogram bil je zadnje poročilo junaškega našega parnika „Zenta“. Pogumna „Zenta“ se je potopila, ali preje je štiri velike sovražne parnike hudo poškodovala. Čast ji!

Nemci v Bruselju!

Berolin, dne 20. avgusta. (Uradno.) Nemške čete so danes zavzele Bruselj, glavno mesto Belgije.

Bruselj, glavno mesto Belgije, jo v nemških rokah! Udarec za udarcem pada po glavah Belgijcev in Francozov. Zavzetje Lütticha, uspešni boji okrog trdnjave Namur in slednjič zavzetje Bruslja v tako kratkem času, so uspehi Nemcev, o kojih se Belgijcem in Francozom niti sanjati ni moglo. Vsi načrti Francije, spraviti svoji čete skozi Belgijo v Nemčijo, so sedaj na mah uničeni. Nemčija pa ni samo temeljito zadelala Francozov čez črto Maas-Sambre pri Lüttichu, marveč njeni načrti so, kakor so zdi, čisto drugačni. Že en sam pogled na zemljevid nam pove, da bo sedaj Nemčija zastavila vse sile, da pade najmočnejša belgijska trdnjava Antwerpen. Če pade Antwerpen, je Nemčija neomejeni gospodar Belgije, in vsak neposreden vpliv Anglije na potek vojske na belgijskih tleh je izključen. V tem slučaju bi bili prekržani vsi francoski načrti, kako napasti Nemčijo od belgijske strani. In še več! Nemčija bi v slučaju padca Antwerpena prisilila Francijo, da se mora bojevati tam, kjer so za Nemčijo najbolj ugodna tla, in to je ob francosko-belgijski meji, ki je le slabo zavarovana. Vsa pozornost je sedaj obrnjena na mogočno trdnjavo Antwerpen.

Bruselj, glavno mesto belgijskega kraljestva in sedež belgijskega kralja, leži v sredini Belgije in šteje 580.000 prebivalcev. Mesto ni utrjeno. Deli se v dva glavna dela, v gornje in spodnje mesto. V gornjem delu stanujejo večinom bogataši in milijonarji, v spodnjem pa obrtniki in trgovci. V spodnjem delu mesta so krasne, ravne ulice. V prejšnjih časih je bil Bruselj trdnjava, kar spričujejo trije, še sedaj ohranjeni stolpi, ki so tvorili spodnji del citadele. Tam, kjer so se nahajale nekdanje utrdbе, se razprostirajo sedaj krasni vrtovi. Mesto ima obliko peterokota. Bruselj je mesto krasnih stavb starega in novega časa. Znamenita stavba je rotovž, zgrajena l. 1454 s svojim 100 m visokim stolpom, nadalje kraljeva palača, znameniti muzej s krasnimi slikami. Belgijski kralj Albert, ves kraljevi dvor in vlada, so že pred

14 dnevi zapustili Bruselj in se preselili v Antwerpen.

Tudi v zgodovini je igral Bruselj znamenito vlogo. V hudih bojih med Španci, Belgijci in Nizozemci v 16. stoletju je bil Bruselj kot trdnjava glavno oporišče Špancev. Bruselj je bil večkrat v avstrijski oblasti, zadnjič l. 1794. Iste leta so ga zavzeli Francozi vsled zmage nad Avstriji pri Fleurisu. Leta 1815 je prišel Bruselj v oblast Belgije. Leta 1830 je uničil grozni požar dobro polovico mesta. Bruselj se prišteva k najlepšim, najmodernejšim in najbogatejšim mestom v Evropi.

Papež Pij X. o pravičnosti avstrijske vojne.

K. B. Dunaj, 25. avgusta. — „Reichspost“ poroča iz Rima:

Zdravnik pokojnega papeža Marchiafava povedal je dopisniku „Reichsposte“, da se je pokojnega papeža nujno prosilo, da naj z vsjo svojo veliko avtoriteto proti izbruhu vojne nastopi.

Papež je nato dobesedno izjavil: Edini vladar, pri katerem bi zamogel res uspešno intervenirati, ker je bil ta vladar vedno zvest sveti prestolici, je cesar Franc Jožef. Ali ravno pri njemu ne morem posredovati, kajti vojna, kijo vodi Avstrija, je pravična in še več kot pravična.

Bratska zveza Avstrije in Nemčije proti Japonski.

Kb. Berolin, 24. avgusta. — Wolffova pisarna poroča: Avstro-ogrsko poslanništvo naznanilo je danes zunanjemu uradu sledeče:

V najvišem naročilu gre na zapovednika Njeg. Veličanstva parnika „Cesarica Elizabeta“ v Tsingtavu ter na avstro-ogrskega poslanika v Tokio telegrafično povelje, da se mora Njeg. Velič. parnik v Tsingtavu z nemškimi parniki sodelovati. — Z drugimi besedami povedano: Avstro-Ogrska hoče biti proti Japoncem Nemčiji ravno tako zvesta, kakor je bila Nemčija naši monarhiji zvesta. Z združenimi močmi premagali bosta Avstro-Ogrska in Nemčija ves sovražni svet.

Sokrivec sarajevskega umora vjet.

Iz Sarajeva se poroča: Tukaj došlo je s prvim vlakom ranjenih vojakov tudi nekaj srbskih vojnih vjetnikov. Med njimi se nahaja tudi srbski komitaš Vaso Vujić, katerega nogo je avstrijska kroglja predrla. Ta Vujić igral je v sarajevski zadevi veliko vlogo, ker je na povelje zapovednika srbske obmejne straže Principu in njegovim tovarišem čez mejo pomagal. Doslej tega pomagača morilcev niso

Ruska armada.

Russische Militärtypen.

1. Vice-Admiral. 2. Stabs-offizier (Gren. Korps). 3. Turkestan-Infantist. 4. Terek-Kasak. 5. Ural-Kasak (Leibgarde). 6. Generaladjutant. 7. Off. d. Leibgarde - Gren. Rgt. 8. Off. d. Garde-Feldgen. d. Armee. 9. Dragoner-Offizier. 10. Kasaken-Artillerist. 11. Leibgardesoldat. 12. Leutnant zur See.

Ruska armada šteje v miru (skupaj z obmejno stražo) 60.000 oficirjev in 1,320.000 vojakov, to je 0,97% prebivalstva. V vojski zviša se to število na okroglo 6,000.000 mož. V tem velikanskem številu pa so vračunjeni tudi oni zbori, ki se nahajajo v Aziji ter v Kavkazu, ki

torej za evropsko vojno niso na razpolago. Nadalje je v tem številu vštetu trdnjasko in nadomestno vojaštvo ter državna bramba (črna vojna). Naša slika kaže posamezne uniforme ruskih vojakov.

mogli vjeti. Nahajal se je vedno ob srbsko-bosanski meji in pozna to pokrajino natanko. Princip imenoval ga je zaupnika srbske vlade. Ranjeni je svoje zločinstvo priznal in tudi povedal, da je na povelje srbske vlade raznim upornim Srbom čez mejo pomagal.

Velika zmaga Nemcev pri Metz-u.

Berolin, dne 21. avgusta. (Uradno.) Pod poveljstvom bavarskega prestolonaslednika so premagale dne 20. avgusta nemške čete francosko armado pri Metz-u. Močna francoska armada, ki je udrila v Lotaringijo, je vržena na celi črti nazaj. Izgube Francozov so velikanske. Vjetih je več tisoč francoskih vojakov in zaplenjenih veliko topov. Celokupni uspeh se še ne more pregledati, ker je obseg bojišča mnogo večji, kakor v bojih leta 1870—71. V boj je bila zapletena cela nemška armada. Nemška armada zasleduje Francoze in boj se danes nadaljuje.

Nemški plen pri Metz-u.

Berolin, 22. avgusta. V bitki pri Metz-u in v Vogezah je stalo osem francoskih armadnih korov. Bežeče Francoze nemška armada danes zasleduje. Nemci so odvzeli večeraj Francozom nad 50 topov in ujeli 10.000 francoskih vojakov.

Trdnjava Metz je v zgodovini Francozov žalostnega spomina. Pred 44 leti je v krvavih bitkah okrog Metza doletela francosko armado ista žalostna usoda, katera ji sedaj preti.

Ko je dne 6. avgusta 1870 porazil pruski prestolonaslednik francosko armado, Mac Mahona, v krvavi bitki pri Wörthu, se je umikala vsa francoska armada proti Metz-u. Nemška armada ji je sledila za petami. Že dne 14. avgusta je stala pred Metzom. Francoski general Bazaine je poskušal udreti s 170 tisoč možmi iz Metza, toda izpad se mu je ponesrečil. Poveljnik nemške armade, princ Friderik Karol, je oblegal mesto Metz. Dne 27. oktobra se je trdnjava Metz udala in 170.000 Francozov je bilo vjetih. V sled popolnega poraza Francozov leta 1870—71 je bil Alzacija in Lotaringija, koje glavno mesto je Metz, pod nemško oblast.

Uspešne prodiranje nemške armade v Belgiji je bilo povod, da je vpadla francoska armada v Lotaringijo, da bi ovirala zbiranje glavne nemške armade v Belgiji. Če bi se bilo Francozom posrečilo, prodrati nemško vojno moč v Lotaringijo, bi morala Nemčija poslati glavni del svoje armade v ogroženo Lotaringijo in Franciji bi se ne bilo treba bati glavnega nemškega sunka od belgijske strani.

Vsi dosedanji poskusi Francozov pri Mühlhausnu, pri Lagardi in Schlettstadtu in sedaj pri Metz-u, da bi udrli v Lotaringijo, zo se ponesrečili. Če bi se nemški armadi posrečilo, zavzeti francosko trdnjavo Verdun, ki leži komaj 60 km vzhodno od Metza, bi bila francoska armada deljena v dva dela, kakor leta 1870—71 in njena usoda bi bila zapečatenata.

Francoska priznava poraza.

Dunaj. Francoska vlada je pričela pripravljati prebivalstvo na poraze, ki so jih zadale nemške čete francoski armadi. Izšel je prvi vladni komunik, ki pravi, da mora prebivalstvo potrpeti, češ da francoska armada ne mora vedno zmagovati. Prebivalstvo mora biti pripravljeno na to, da se bo vojska zavlekla, raditega pa ne sme izgubiti npanja na končni uspeh.

Srbska predrznost v boju.

O postopanju srbskih četašev se še poroča: O priliki zavzetja Šabca smo zapazili nekega srbskega popa, ki je stal s križem v roki pred mnogobrojno deco. Čeprav naši vojaki niso niti mislili na kake sovražnosti proti tej deci, je pričel pop kričati: Čuvajte deco! Nekateri vojaki so se začudili postopanju popa in se ustavili. Ta hip je izvlekel pop bombo in jo vrgel med naše vojake. Konstatiralo se je, da je bil to nek srbski četaš, preoblečen v popa. Ustrelili so ga na mestu. Četaši so od vseh strani streljali na nas. Neki ranjeni poročnik pripoveduje: Značilno je, da Srbi ne prizanašajo

niti Rdečemu križu. Dokazano je, da so Srbi ranili več polkovnih zdravnikov. Neki ranjeni četaš je šel v svoji krutosti tako daleč, da je streljal na nekega zdravnika v hipu, ko se je ta sklonil k njemu, hoteč ga obvezati. Zdravnik je pravočasno potegnil revolver in četaša ustrelil.

Iz dežele kraljevskih morilcev.

Lvov, 24. avg. „Kurjer Lwowski“ objavlja 18. t. m. sledeče poročilo nekega Poljaka, ki živi v Nišu: Ko sem prišel v Niš, je bilo tam zbranih veliko beguncev iz Stare Srbije, ki so se s svojim premoženjem v Niš umaknili. Posebno neugodna poročila za Srbe dohajajo iz južne Srbije. Iza Boljetinac je na čelu Albancev zavzel Kalkandele in Prizren ter prodira proti Kosovu. Drugi albanski voditelj Hajduk, nastopa proti Srbom z največjim sovraštvom, ker jim ne more odpustiti, da Srbi niso držali njemu dane obljube, da dobi Kosovo polje samoupravo, Albanci pa, ki žive na Kosovem, vse narodne in verske svoboščine. Ko so pa Srbi deželo zasedli, so Albance razorožili, hiše tistih Albancev pa, ki niso hoteli orožje izročiti so pa zažgali. Hajduk je pri Verisavici poklal neki srbski oddelek in vjel poveljnika nekega majorja. Del čet Boljetinca je odkorakal v smeri vzhodno od Prilepa, da se združi z bolgarskim četaškim voditeljem Janio Sandinskim, ki zbira v dolini srednjega Vardarja svoje čete in poziva bolgarsko prebivalstvo pod orožje. Sandanski je znan voditelj bolgarskih četašev. V balkanskih vojskah se je o njem veliko govorilo. Pred kratkim je bival Sandanski na Ovčjem Polju, od tu se je podal v Vardarsko Dolino, da se sporazume z Izo Boljetincem o skupnih operacijah proti Srbom. S temi poročili v zvezi so tudi poročila o zbiranju grških čet ob srbski meji. V Nišu se celo trdi, da so Grki vdrli v Bitolj in da korakajo v smeri proti albanski in bolgarski vstaji. Tukajšnji bolgarski krogi smatrajo to postopanje Grške za nastop v korist Srbije, a izključeno ni, da Grki zasedejo Bitolj in druge dele Macedonije zato, da ustvarijo fait accompli in da pri poznejših teritorialnih izpremembah Srbije obdrže Bitolj.

Proti razširjanju lažnjivih vesti.

Dunaj, 23. avgusta. (Kor. urad.) Korespondenca Wilhelm kar najodločneje nasprotuje popolna neutemeljenim vestem, n. pr. o izgubah naše armade in poudarja, da bi razširjanje teh neresničnih vesti pač lahko imelo žalostne posledice in bi nikakor ne pripomoglo k uspehu naši težki nalogi. Naše vojno poročevanje ostane v interesu države in popolnega uspeha velikega cilja pri trdnem sklepu, da se objavijo samo oni vojni dogodljaji, ki se lahko objavijo, ne da bi pri tem trpeli naravno tajni

nameni. Poročevanje ne bo nikdar dogodkov olupševalo ali pa lažljivo poročalo, tudi ne bo nikdar si izmišljalo kakih zmag, kakor to delajo sovražniki, da vspodbujajo in bodrijo ljudstvo. Težki časi so nastali za v domovini zaostale, ki včasih dolgo časa ne dobe nikahkih poročil z bojišč. Ravno v tem se kaže prava vrednost našega ljudstva, naša večja kultura, da mirno čakamo in s tem dokažemo, da popolnoma zaupamo naši dobri armadi. Razširjevalci vznemirjujočih vesti so svražniki države. Kdor pomaga razširjati take vznemirjujoče vesti postane iz klepavosti sokriv. Zato je treba, da ljudstvo takim vestem, ki se razširjajo iz nizkotnega mišljenja, ne verjame, marveč da razširjevalce takih vesti energično prime in izroči pravični sodbi.

Poročilo honvedskega ministra o situaciji na srbskem bojišču.

Budimpešta, 23. avgusta. (Kor. urad.) Budimpeštanska korespondenca poroča: V klubu narodne delavne stranke, ki je bil izvanredno številno obiskan, je podal honvedski minister na več vprašanj o pomenu danes izdanega komunikacija o situaciji na srbskem bojišču obširno pojasnilo in je rekel: Kot odkritosrčen vojak povem vedno in pod vsakim pogojem resnico, naj si bo ta prijetna ali ne. Najodločneje moram izjaviti, da ni nobenega povoda za pesimistično presojevanje. Nasprotno morem z vso sigurnostjo reči, da stojimo v Srbiji zelo dobro. Bojujoče se čete so nazvle numerični premoči Srbov junaško izpolnile svojo nalogo. Našim vojakom se je posrečilo, nazaj pognati Srbe. Ravno danes sem dobil poročilo, da so na jugovzhodnem bojišču naše čete premagale srbske čete, obstoječe iz več nego trideset batajlonov. Komunikacija, ki so ga posamezni napačno razumeli ima edinole namen, izjaviti, da se veliki odločilni dogodki ne bodo odigrali na jugu, marveč na severu. Odkrito izjavljam, kakšen je položaj in bi to isto moško odkritostjo govoril, če bi bil drugačen. Ponavljam, mi moremo biti z dosedanjimi rezultati popolnoma zadovoljni, kajti posrečilo se nam je, povzročiti našim sovražnikom ogromne izgube. Moramo si, kakor sem že izjavil, predočiti, da se bodo odločilni boji bojevali na severu. Ministrove izjave so bile sprejete z živahnim odobravanjem.

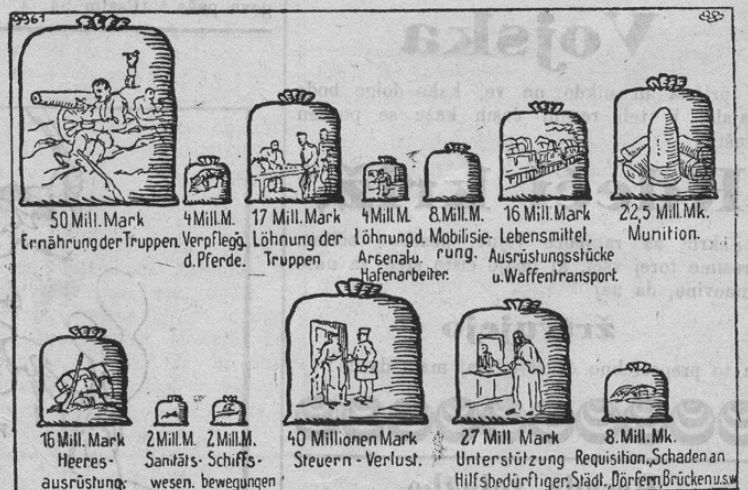
Nemški mornarji v boju pri Višegradu.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. urad.) Wolfvov urad javlja: Pri admiralskem štabu mornarice je došlo popoldne iz Sarajeva to-le poročilo:

„Dne 20. avgusta smo zavzeli srbske pozicije na višini 95/d pri Višegradu. Pomorščaki prve linije 3 mrtvi, 2 častnika, 21 mož ra-

Troški evropske vojne.

Naša slika kaže statistiko, iz katere bodejo čitatelji izpoznali, kako velikanske troške napravi evropska vojna. Vse te številke kažejo vsakdanje izdatke za armade vevlasti Rusije, Nemčije, Avstro-Ogrske, Italije, Francoske, Anglije in Srbije. Vsak dan stane potemtakem hrana vojaštva 50 milijonov markov, prehrana konjev 4 milijone, plačila vojaštva 17 milijonov, za delavce v arzenalih in pristanih 4 milij., za mobilizacijo 8 mil., za življenska sredstva in transport orožja 16 milij., za strelivo 22½ milij., za ureditev armade 16 milij., za saniteto 2 milij., za promet bark 2 milij., nadalje dobivajo države vsak dan za 40 milij. manj davkov, 27 milijonov pa mo-

Die Kosten eines europäischen Krieges.

rajo plačati podpore potrebnim, končno pa še 8 milij. za rekvizicijo, škodo v mestih, vaseh, po mostovih itd. Vsak dan vojne stane torej 216½ milijona markov.

njenih. Držanje moštva vzorno. Podpisal major Schneider. — Gre za nemški skaderski oddelek, ki se je po odhodu iz Skadra, pridružil operacijam avstro-ogrske armade.

Vojno stanje med Nemčijo in Japonsko.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Na japonski ultimatum je bila tukajšnjemu japonskemu poslaniku dopoldne izročena sledeča ustmena izjava: Na zahtevo Japonske nima nemška vlada ničesar odgovoriti. Smatra tedaj za potrebno, da odpokliče svojega poslanika v Tokio ter izroči japonskemu poslaniku v Berlinu potne liste.

Nemške čete pri bojih v Bosni.

Berolin, 23. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Iz Sarajeva je došlo nemškemu admiralskemu štabu naslednje poročilo: Dne 20. avgusta zavzeli stališče pri Višegradu. Trije pomorščaki prve črte mrtvi, 2 častnika in 21 mož ranjenih. Naše moštvo je vzorno. Major Schneider. — Tu gre za skaderski nemški oddelek, ki se je po odhodu iz Skadra pridružil operacijam avstro-ogrskih čet.

Črnovojniške določbe.

Glede dolžnosti črnovojne (Landsturm) vlada še mnogo napačnih nazorov. Zato naj se v splošno znanje sledeče razglasi:

Vsi črni vojni podvrženi tvorijo 24 starostnih razredov, od katerih zadene najstarejše 42. leto, najmlajše pa 19. leto.

Te razrede razdeli se zopet v dve skupini ali pozive (Aufgebote).

Prvi poziv obsega 19 starostnih razredov i. s. one črni vojni podvržene v starosti od 19 do vštveši 37 let ter drugi poziv 5 starostnih razredov i. s. črni vojni podvržene v starosti 38 do vštveši 42. let. Čez 42. leto starosti ne pozna postava nobene črnovojne dolžnosti.

Na temelju § 4 postave o vojnem delu sme se pa sklicati k osebnim službi v vojne namene vse delazmožne civilne moške osebe, ki še niso dovršile 50. leto svoje starosti. Porabiti pa se sme te osebe le z naj ojnja.

Ker se je dosedaj črnovojno v obeh pozivih sklicalo, se (kakor se napačno sodi) tretjega poziva ne more sklicati. Pač se zamore za orožje nezmožne črni vojni podvržene osebe, ki niso služile, ki tudi niso dobile t. zv. "Wiedmungskarte", eventualno poklicati; take osebe pa se le tedaj morajo oglasiti, kadar se jih imenoma pozove.

Vojska

je pričela in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

'Rdeči križ,'

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Beseda tolažbe.

Za vojni čas navsolašč primeren pastirski list je spisal škof dr. J. Rössler. Gotovo ustrezemo tudi bralcem "Štajerca", če priobčimo glavne misli:

Sledeče pastirske besede pišem v resnem času. Bogu je dopadlo, da nam je poslal dneve

obiskanja. Doživeli smo hude vojske. Vojska — strašna beseda! Veliko gorjā povzroči vojni me-tež: Opustošene dežele, razdrta sreča tisočerih, pomanjkanje, bridkost in žalost — so posledice vojnega stanja.

In vendar vojska je tu! Naš ljubljni cesar ni zaželel vojne. Vojska mu je bila vsiljena... Začel jo je, ne da bi si hotel priboriti novega ozemlja, ne da bi stregel častihlepju, marveč, da bi zagotovil svojim narodom neprecenljiv zaklad miru za bodočnost.

V take pravičnem boju moramo klicati z Judom Makabejem: „Prepašite se, in bodite srčni junaki, in bodite pripravljeni za jutro, bojevati se zoper te narode, kateri so se zbrali zoper nas, da bi pokončali nas in naša svetišča; zakaj bolje nam je umreti v boju, kakor videti nesrečo našega ljudstva in svetišča.“ (1. Mak. 3, 58.) Zaupanje v Boga, s katerim se je junaški Juda postavil na čelo svojim vojščakom, ni bilo osramočeno. Bog mu je dal zmago nad sovražnikom. Naj bi se Bog vojnih trum milostno ozrl tudi na avstrijske bojevnikove ter jih blagoslovil; naj prosí zanje Kraljica nebes, in angelj Gospodov naj jih vodi do zmage!

Vendar pa — tudi najpravičnejša vojska tudi usiljeni boj je le huda poizkušnja in veliko zlo, ki ga nam pošilja božja previdnost, brez katere se nič ne zgodi.

Zakaj in čemu pripusti ljubi Bog tako hudo gorjē? Kakor pri vseh šibah, ki jih Bog pošilja, ima Gospod tudi tukaj svoje najmodrejše namene.

Vojska je v njegovih rokah sredstvo, ki z njim hoče ljudi, ako so krenili s prave poti, poboljšati in jim dati priliko, da si pridobivajo večne zasluge. Vojska ni samo delo božje pravičnosti in vsled tega kazen božja, marveč je tudi pomoček, da se narodi pravno osvežijo, očistijo in poboljšajo. Divji, deroči veletok vojske pomeče in odnese nevarnosti pravne mehkužnosti, da zamore na tako očiščenih tleh vzkliti zopet zdravo, krepko ljudsko življenje v duhu krščanstva. Jok in stok, ki je v zvezi z vojnim klicem, naj bi nas odtrgal od zemeljskih stvari ter okrenil naše oči nakvišku, da bi se zavedali, da naš namen ni zemeljsko uživanje, ampak da je cilj človekov višji in da ima vse minljivo le v toliko pomen, v kolikor služi za dosego najvišjega cilja — nebes.

Seveda, če hočemo, da bomo deležni blagodejnih posledic vojnega časa, se moramo pač prilagoditi božjim namenom. V vojski moramo to zazreti, kar je v resnici vojska v božjih očeh: Sredstvo za pravno prenovljenje človeštva. Ako motrimo vojno v luči krščanstva ter jo sprejmemo z vsemi težavami in neprilikami kot obiskanje božje v duhu pokore in vdanosti v božjo sveto voljo, nam bo šola čednosti in zaslužnja.

Katoličani nismo kot pogani, ki se trepeče klonijo slepi usodi, ampak kličemo z besedami sv. pisma: „V njegovi roki so vse pokrajine zemlje; in njegovi so vrhovi hribov; zakaj on je Gospod, naš Bog; in mi smo ljudstvo njegove paše.“ (Psalm 94. 4, 7.) To je resnica, ki

osrečuje človeka ter ga sprijazni tudi z najbridkejšo nesrečo. Za vsemi dogodki, tudi najtrpejšimi, je skrit prst božji; Gospod vodi vse po svoji najsvetejši volji.

Veselje in sreča ima vedno nekaj opojnega v sebi. Visoka resnost človeškega življenja se ne sklada prav lahko z veseljem tega sveta. Stiske, nadloge in nesreče privedejo mnogokrat marsikoga nazaj k Bogu, ako je v veselju grešnega sveta nanj pozabil.

V tem zmislu prenašajmo tudi mi vojno nadlogo. Bog vojnih trum tepe, da ozdravlja; pošilja žalost, da vzravnava naša srca in jih dvigne tja, odkoder prihaja tolažba in pomoč. Pokličimo si torej v spomin besede sv. Petra, ki veli: „Ponižajte se tedaj pod mogočno roko božjo, da vas poviša ob času obiskanja!“ (1. Petr. 5, 6.)

Prenašajmo pa vojne težave tudi z zaupanjem na Boga — kakor naš presvetli cesar. V sv. pismu beremo, da je izraelski vojskovodja Jozue imel vojsko z Amalečani; med tem je pa Mozes na gori molil. Kolikor časa je Mozes dvigal roke k Bogu ter prosil za zmago, so Izraelci bili zmagoviti; ko je pešal, so bili tepeni. Mozesa sta torej podpirala dva moža v molitvi toliko časa, da je bila konečna zmaga v Jozuetovi armadi. — Prosimo tudi mi zaupljivo Boga, da bo prezrl naše napake in pregrehe ter dodelil poln usmiljenja zmago našemu orožju. S temi čustvi so se podali tudi naši vojaki na bojno polje. Res je! Vojaški stan je stan, ki mu gre velika čast in slava, pa je tudi stan, ki zahteva veliko premagovanja, zatajevanja in trpljenja. O zmagah, o slavnih bitkah, o odlikovanju v bojnem vrvenju se da lepo pisati; toda boja se udeležiti, do zmage pripomoči, dežju sovražnih krogelj se izpostavi —: to zahteva več, nego trenotnega navdušenja. Za to je potreba držnega junaštva, krepke odločnosti, pa tudi zaupanja v Boga. Zaupni pogled k Gospodu v nebesih osveži srce, da pogum, krepki voljo in — podeljuje zmago.

In v tem pogledu k Bogu, v tem molitvenem razpoloženju smo vsi Avstrijci edini in složni — pa tudi močni.

Tudi cesar naš govori tako lepo v svojem manifestu: „Zaupam mojim narodom, ki so se v vseh bojih v edinosti in zvestobi družili okrog mojega prestola. Zaupam Vsemogočnemu, da bo podelil zmago mojemu orožju.“

Svet ni mirno pristanišče. Živimo v času polnem vojnega valovanja. Da bo na zemlji, da bo v naši ljubljni domovini zagotovljen mir za bodočnost, naj druží vse državljane složnost, edinst in ljubezen, kajti le sloga jači na znotraj in na zunaj. Razdvojenost in razdrapanost bi dala moč in pogum le sovražniku...

S trdnim zaupanjem v Boga ter s spokornim duhom združujmo pa tudi neomajno zvestobo do našega cesarja, ki je prestal že toliko bridkih preizkušenj. Zvesti so bili avstrijski narodi vsikdar — tudi v najhujših časih. Združimo se tesno okrog ljubljene državnega očeta ter žrtvuemo radevolje, kar zahteva od nas cesarja

Tepeni Rusi.

Geteilte Hiebe sind doppelte Hiebe.

Razdeljene batine so dvojne batine, — tako pravi naša slika, ki bode gotovo cenjene čitatelje zanimala. Na tleh leži Rus, poleg njega pa steklenica z žganjem. Na hrbtu pa mu sedita Nemeč in Avstrijec; medtem ko mu Avstrijec maže zadnico, da se kar vse kadi, spravil se je Nemeč nad njegovo glavo... Le po njem!